

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/103/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012211095
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012211095.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa JX., bytom B. zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nechala & Co. s.r.o., so sídlom Nitrianska 3, Bratislava proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2014, č. k. 8Sd/95/2012-43, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2014, č. k. 8Sd/95/2012-43 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 29. mája 2014, č. k. 8Sd/95/2012-43, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 15. októbra 2012 číslo XXX XXX XXXX, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 998/2009 (ďalej len „nariadenie“) od 15. septembra 2012 priznaný starobný dôchodok v sume 489,60 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že sídlo zamestnávateľa navrhovateľa (Česká námorná plavba) k 31.12.1992, teda ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, bolo na území Českej republiky a preto doby zamestnania, získané pred uvedeným dňom sa považujú za doby zabezpečenia (poistenia) v Českej republike a dôchodok za ne je príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia.

Navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a preto nebolo potrebné prihliadnuť na doby poistenia získané v Českej republike. Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je správne a bolo vydané v súlade so zákonom. Odporkyňa určila sumu starobného dôchodku podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) nariadenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že v jeho prípade nie je možné aplikovať európske právo. Nariadenie z roku 2004 upravuje koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov Európskej únie, navrhovateľ však nikdy nepracoval na území iného

členského štátu, ale len v meste Bratislava, t. j. na území ČSSR, resp. ČSFR a Slovenskej republiky ako nástupníckeho štátu a preto v jeho prípade absentuje cudzí prvok. Postupom odporkyne je diskriminovaný, pretože oproti dôchodcom, ktorí pracovali v čase rozpadu ČSFR pre zamestnávateľov so sídlom na území Slovenskej republiky, je súčet jeho dôchodkov z Českej republiky a zo Slovenskej republiky nižší. Nesúhlasil ani s aplikáciou Zmluvy medzi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálnom zabezpečení (ďalej len „Zmluva“), pretože tým dochádza k porušeniu jeho základných ľudských práv a slobôd garantovaných Ústavou Slovenskej republiky, Charty základných práv Európskej únie a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (rovnosť pred zákonom a zákaz diskriminácie, právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a zákaz retroaktivity a princíp právnej istoty). Jediným ústavne konformným výkladom, ktorým nebude porušené žiadne právo navrhovateľa je započítanie všetkých dôb trvania jeho dôchodkového zabezpečenia /poistenia/ z doby existencie ČSSR, ČSFR a SR odporkynou. Poukázal na skutočnosť, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal ani s jednou námietkou navrhovateľa, predovšetkým s jeho námietkou, že v jeho prípade nie je možné aplikovať európske právo a Zmluvu a že boli porušené jeho základné ľudské práva a slobody. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje navrhovateľ za svojvoľný, arbitrárny a jeho závery za zjavne neodôvodnené a nepodložené skutkovým stavom. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že zohľadní trvanie dôchodkového poistenia od 15.09.1965 do 31.12.1992 započítaním tejto doby pre výpočet jeho starobného dôchodku alebo poskytnutím kompenzácie vo forme tzv. vyrovnacieho príspevku predstavujúceho medzi starobným dôchodkom vypočítaným podľa právnych predpisov Slovenskej republiky za celú dobu poistenia navrhovateľa a súčtom starobných dôchodkov poberaných navrhovateľom v Slovenskej republike a v Českej republike.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu nepovažovala dôvody uvedené navrhovateľom za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Súčasne uviedla, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia v Prahe z 5.februára 2013 priznaný starobný dôchodok v sume 8 505 Kč mesačne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), dospejúc k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 157 ods.2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Porušením tejto povinnosti sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal. V odôvodnení rozsudku neuviedol, akými úvahami sa pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne riadil a ako vec sám právne posúdil. Žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s námietkami navrhovateľa, predovšetkým s jeho námietkami, že v jeho prípade nie je možné aplikovať európske právo a Zmluvu, resp. že mu odporkyňa nekompenzovala znížený starobný dôchodok tzv. vyrovnávacím príspevkom, hoci odporkyňa sa k týmto námietkam vo svojich písomných podaniach súdu vyjadrila. Z toho dôvodu je rozhodnutie krajského súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v

spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova, vysporiada sa s námietkami navrhovateľa ohľadom aplikácie nariadenia a Zmluvy odporkyňou pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok navrhovateľa a možnosťou kompenzácie formou tzv. vyrovnávacieho príspevku. Vo veci znovu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne znovu aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.